

2-23. Konsolidovaný vládní dluh¹ podle finančních nástrojů (stav k 31. 12.)

v mil. Kč, běžné ceny

Kód	Položky	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Závazky																			
AF.2	Oběživo a vklady	0	0	0	0	0	0	0	0	7 163	24 416	3 956	2 824	614	23	0	0	0	0
AF.33	Dluhové cenné papíry	77 203	91 238	132 769	147 691	160 334	196 436	232 130	275 636	354 766	427 376	528 425	633 821	698 215	788 600	871 014	951 280	1 110 933	1 241 411
AF.4	Půjčky	121 549	121 054	81 828	62 419	76 865	102 080	107 994	128 309	222 962	243 099	235 842	211 141	186 572	159 488	152 416	153 058	174 735	176 316
Konsolidovaný vládní dluh celkem																			
S.13	Vládní instituce celkem	198 752	212 292	214 597	210 110	237 199	298 516	340 124	403 945	584 891	694 891	768 223	847 786	885 401	948 111	1 023 430	1 104 338	1 285 668	1 417 727
S.1311	Ústřední	185 679	195 734	197 854	187 523	211 487	270 231	314 049	376 635	553 050	653 187	718 826	783 078	812 816	866 863	938 716	1 015 562	1 189 326	1 323 467
S.1313	Místní	10 457	13 725	20 046	27 350	32 071	36 127	34 590	35 954	40 473	49 952	58 989	72 034	79 116	86 634	88 433	91 882	98 832	96 797
S.1314	Fondy sociálního zabezpečení	2 616	2 833	603	1 897	2 416	1 742	1 189	748	490	393	315	234	275	191	59	96	42	24

¹ V nominální hodnotě; konsolidovaný na úrovni příslušného subsektoru resp. sektoru (tj. dluhové nástroje v držbě jiných vládních jednotek téhož subsektoru, resp. sektoru jsou vyloučeny). Součet dluhů za subsektory se neshoduje s celkovým konsolidovaným dluhem za vládní instituce z titulu konsolidace mezi jednotlivými subsektory. Údaje za roky 1993 a 1994 nejsou konsolidované (výše této nepřesnosti nepřesahuje 0,5 p.b. podílu na HDP).

Vládní dluh

Vládní (maastrichtský) dluh představuje stav závazků všech vládních institucí (zaříděných v sektoru vlády – S.13) z nesplacených dluhových finančních nástrojů v nominální hodnotě ke konci roku, konsolidovaný mezi subsektory a v rámci subsektorů vládních institucí. Skládá se z oběživa a přijatých vkladů (AF.2) vydaných dluhových cenných papírů (AF.33) a přijatých půjček (AF.4). Tato definice vládního dluhu a jeho složky byly stanoveny pro potřeby postupu při nadměrném deficitu v rámci Hospodářské a měnové unie a pro potřeby Paktu stability a růstu (viz Protokol o postupu při nadměrném deficitu – Excessive deficit procedure a Nařízení Rady EU č.3605/1993 ve znění pozdějších předpisů – 479/2009 a 679/2010). Jeho propočet je založen na metodice Evropského systému národních účtů (ESA95) – Nařízení EU č. 2223/96 ve znění dalších nařízení EU a doporučení EU (v souladu s Manuálem k vládnímu deficitu a dluhu; Eurostat).

Vládní dluh za Českou republiku (tj. všech institucí zaříděných v sektoru vládních institucí – S.13), má v časové řadě od roku 1995 následující strukturu:

- **přijaté vklady** (běžné a termínové), které byly závazkem České konsolidační agentury zaříděné v S.13 od roku 2001 do roku 2007, kdy byla ČKA zrušena;

- **dluhové cenné papíry** (krátkodobé a dlouhodobé): obsahují zejména vydané státní pokladniční poukázky, státní dlouhodobé dluhopisy, dluhové cenné papíry vydávané např. FNM, ČKA, SŽDC, nebo obcemi (komunální dluhopisy); v roce 2004 je také zahrnuta vyvolaná záruka za emitované dluhopisy podnikem Aero, a.s.;

- **přijaté půjčky** (krátkodobé a dlouhodobé): v tomto finančním nástroji jsou zahrnuty především přijaté zahraniční půjčky, převzaté dluhy z titulu vyvolaných garancí (např. v druhé polovině 90. let úhrada záruk za půjčky Českým drahám, a.s. nebo v roce 2004 za Aero, a.s.), nesplacený dluh vyplývající z pořízení Grippenů (v roce 2005) a mytných bran (v letech 2008 až 2010) spojených s elektronickým výběrem mytného (v národních účtech klasifikované jako finanční leasing).

Ve výši vládního dluhu se rovněž projevil vliv zařídění ČKA a jejích dceřiných společností do sektoru vládních institucí (v letech 2001-2007), které vykazovaly emitované dluhové cenné papíry a přijaté půjčky a zařídění SŽDC (v roce 2003, která převzala dluhy po Českých drahách, a.s.). Oběživo (AF.21), není v podmínkách České republiky v závazcích vládních institucí (ale u ČNB).

Národní účty za sektor vládních institucí (ESA95) zachycují vládní dluh v tržní hodnotě a v rozsahu všech závazků, tj. jako souhrn oběživa (v podmínkách ČR není součástí závazků sektoru vládních institucí) a vkladů (AF.2), cenných papírů jiných než účasti (AF.3), přijatých půjček (AF.4), ostatních účetních závazků (AF.7) a pokud přicházejí v úvahu i účasti (AF.5) a technických pojišťovacích rezerv (AF.6). Skupiny závazků pod položkami AF.5 a AF.6 nejsou v podmínkách ČR naplňovány.